

**DIRECTIVE 2001/42/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND
OF THE COUNCIL OF 27 JUNE 2001 ON THE ASSESSMENT OF
THE EFFECTS OF CERTAIN PLANS AND PROGRAMMES
ON THE ENVIRONMENT**

**DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA
OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA
NA ŽIVOTNU SREDINU**

**Direktiva 2001/42/EC Evropskog parlamenta i Saveta
od 27. juna 2001. o proceni uticaja određenih
planova i programa na životnu sredinu***

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE,

imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice a posebno član 175(1);

imajući u vidu predlog Komisije;¹

imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta;²

imajući u vidu mišljenje Komiteta regiona;³

delujući u skladu sa postupkom predviđenim u članu 251 Ugovora,⁴ u svetlosti zajedničkog teksta koji je odobrio Komitet za mirenje 21. marta 2001. godine;

pošto je:

- (1) članom 174. Ugovora predviđeno da politika Zajednice u oblasti životne sredine treba, između ostalog, da doprinese očuvanju i poboljšanju kvaliteta životne sredine, zaštiti ljudskog zdravlja i mudrom i racionalnom korišćenju prirodnih resursa, kao i da ta politika treba da se zasniva na principu predostrožnosti. U članu 6. Ugovora predviđeno je da uslovi koji se odnose na zaštitu životne sredine treba da budu uključeni u definiciju politike i aktivnosti Zajednice, a naročito u pogledu unapređenja održivog razvoja;

* Dokument 301L0042.

¹ OJ C 129, 25.4.1997, str. 14 i OJ C 83, 25.3.1999, str. 13.

² OJ C 287, 23.9.1997, str. 101.

³ OJ C 64, 27.2.1998, str. 63 i OJ C 374, 23.12.1999, str. 9.

⁴ Mišljenje Evropskog parlamenta od 20. oktobra 1998 (OJ C 341, 9.11.1998, str. 18), potvrđeno 16. septembra 1999. (OJ C 54, 25.2.2000, str. 76), Opšti stav Saveta od 30. marta 2000. (OJ C 137, 16.5.2000, str. 11) i Odluka Evropskog parlamenta od 6. septembra 2000. (OJ C 135, 7.5.2001, str. 155). Odluka Evropskog parlamenta od 31. maja 2001. i Odluka Saveta od 5. juna 2001.

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

- (2) Petim programom o zaštiti životne sredine: Delovanje u pravcu stvaranja uslova za održivost – Program politike i akcije Evropske unije u oblasti životne sredine i održivog razvoja,⁵ koji je dopunjen Odlukom Saveta broj 2179/98/EC⁶ o reviziji tog Programa, potvrđen značaj procene mogućih uticaja planova i programa na životnu sredinu;
- (3) Konvencijom o biološkoj raznovrsnosti zahtevano da strane ugovornice uključe, kad god je to moguće, i kad je celishodno, elemenat očuvanja i održivog korišćenja biološke raznovrsnosti u odgovarajuće sektorske i međusektorske planove i programe;
- (4) procena uticaja na životnu sredinu značajan instrument za uključivanje bitnih aspekata životne sredine u pripremu i usvajanje određenih planova i programa za koje postoji verovatnoća znatnog uticaja na životnu sredinu u zemljama članicama, jer se time obezbeđuje da ovakvi uticaji, prilikom donošenja planova i programa, budu razmotreni u procesu njihovog pripremanja i to pre njihovog usvajanja;
- (5) usvajanje postupaka procene uticaja na životnu sredinu na nivou planiranja i programiranja faktor koji treba da koristi preduzetničkim poduhvatima time što će im pružiti konzistentniji okvir funkcionisanja putem uključivanja u proces odlučivanja relevantnih informacija o životnoj sredini. Uključivanje jednog šireg dijapazona faktora u proces odlučivanja treba da doprinese iznalaženju održivih i efikasnih rešenja;
- (6) potrebno da različiti sistemi procene uticaja na životnu sredinu koji se primenjuju u državama članicama sadrže i skup zajedničkih proceduralnih uslova namenjenih dostizanju visokog nivoa zaštite životne sredine;
- (7) Konvencija Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, od 25. februara 1991, koja se odnosi kako na države članice tako i na druge države, instrument koji podstiče države koje su pristupile Konvenciji da primenjuju njene principe i na planove i programe. Na drugom zasedanju država koje su pristupile Konvenciji, održanom u Sofiji 26. i 27. februara 2001. godine, odlučeno je da se pripremi jedan pravno obavezujući protokol o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, kojim bi se dopunile odredbe o proceni uticaja životnu sredinu u prekograničnom kontekstu, a sa namerom da se taj protokol usvoji prilikom održavanja Pete ministarske konferencije pod nazivom "Životna sredina za Evropu", i to na posebnom sastanku država koje su pristupile pomenutoj Konvenciji predviđenom za mesec maj 2003. godine u Kijevu, Ukrajina. Sistemi koji se sprovode u okviru Zajednice pri proceni uticaja planova i programa na životnu sredinu treba da osiguraju održavanje odgovarajućih prekograničnih konsultacija u slučajevima u kojima

⁵ OJ C 138, 17.5.1993, str.5.

⁶ OJ L 275, 10.10.1998, str. 1.

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

spvođenje nekog plana ili programa koji je pripremljen u jednoj državi članici Zajednice može imati značajne posledice po životnu sredinu u drugoj državi članici. Informacije o planovima i programima koji izazivaju značajne posledice po životnu sredinu drugih država treba da budu redovno dostavljane na bazi reciprociteta osnovi i ravnopravnosti u okviru odgovarajućeg pravnog režima uspostavljenog među državama članicama i tih drugih država;

- (8) na nivou Zajednice, prema tome, potrebna akcija čiji je cilj uspostavljanje jednog minimalnog okvira za procenu uticaja na životnu sredinu, kojim bi se utvrdili temeljni principi sistema procene uticaja na životnu sredinu, s tim da se razrada pojedinosti prepusti državama članicama, uz vođenje računa o principu supsidijernosti. Akcija koju preduzima Zajednica ne bi trebalo da se sprovodi izvan onoga što je potrebno da bi se postigli ciljevi koji su utvrđeni Ugovorom;
- (9) ova Direktiva proceduralnog karaktera i zahtevi ustanovljeni njome treba ili da se integrišu u postojeće postupke u državama članicama, ili da se uklope u posebno donete postupke. Sa ciljem da se izbegne dvostruko regulisanje materije procene, države članice, po potrebi, treba da vode računa o činjenici da procene treba vršiti na različitim hijerarhijskim nivoima na kojima se donose planovi i programi;
- (10) činjenica da svi planovi i programi koji su pripremljeni u jednom broju sektora i kojima se uspostavlja okvir za davanje saglasnosti za budući razvoj na bazi projekata iz Aneksa I i II uz Direktivu Saveta 85/337/EEC od 27. juna 1985, čiji je predmet regulisanje procene uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu,⁷ kao i svi planovi i programi za koje je bilo potrebno vršenje procene u skladu sa Direktivom Saveta 92/43/EEC, od 21. maja 1992. o očuvanje prirodnih staništa i divlje flore i faune,⁸ sadrže u sebi mogućnost znatnog uticanja na životnu sredinu, tako da, po pravilu, treba da budu podvrgnuti sistematskoj proceni aspekta životne sredine. Kad se u tim planovima i programima predviđa korišćenje manjih prostora na lokalnom nivou ili kada se njima predviđaju manje modifikacije, odgovarajuća procena vrši se samo ako tako odrede države članice u cilju sprečavanja znatnih posledica njihove primene po životnu sredinu;
- (11) činjenica da drugi planovi i programi kojima se uspostavljaju okviri za davanje dozvole za realizaciju projekata ne moraju imati značajnije posledice po životnu sredinu u svim slučajevima, tako da će se u vezi sa njima procena vršiti jedino kad države članice utvrde da postoji mogućnost nastanka ovakvih posledica;
- (12) kod donošenja navedene odluke potrebno da države članice uzmu u obzir odgovarajuće kriterijume predviđene ovom Direktivom;

⁷ OJ L 175, 5.7.1985, str. 40. Direktiva sa izmenama i dopunama Direktivom 97/11/EC (OJ L 73, 14.3.1997, str. 5).

⁸ OJ L 206, 22.7.1992, str. 7. Direktiva poslednji put izmenjena i dopunjena Direktivom 97/62/EC (OJ L 305, 8.11.1997, str. 42).

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

- (13) činjenica da određeni planovi i programi, s obzirom na njihove posebne karakteristike, ne spadaju u domen koji je regulisan ovom Direktivom;
- (14) kod vršenja procene koja se traži ovom Direktivom, potrebno pripremiti izveštaj o stanju životne sredine koji treba da sadrži odgovarajuće informacije u skladu sa ovom Direktivom, kojima se opisuju i procenjuju mogući značajni uticaji na životnu sredinu do kojih može doći realizacijom datog plana ili programa, a isto tako i alternative uz vođenje računa o ciljevima i geografskom obuhvatu takvog plana ili programa; države članice dužne su da dostavljaju Komisiji izveštaj o svim merama koje preduzimaju kad je reč o kvalitetu životne sredine;
- (15) u cilju povećanja stepena transparentnosti procesa odlučivanja i u svrhu pružanja razumljivih i verodostojnih informacija, potrebno predvideti da organi koji u svom delokrugu rada imaju životnu sredinu, kao i šira javnost, budu konsultovani u procesu procene planova i programa. U tom smislu potrebno je postaviti odgovarajući vremenski okvir u kome je moguće sprovesti konsultacije, što podrazumeva i izražavanje mišljenja zainteresovanih;
- (16) kada sprovođenje nekog plana ili programa koji je pripremljen u jednoj državi članici može izazvati značajne negativne posledice po životnu sredinu drugih država članica, potrebno predvideti mere da se zainteresovane države članice angažuju u uzajamnim konsultacijama, što podrazumeva i obaveštavanje relevantnih organa i šire javnosti kako bi im se dala mogućnost da izraze svoje mišljenje;
- (17) izveštaj o stanju životne sredine i mišljenja koja daju relevantni organi i šira javnost, kao i rezultate svih konsultacija prekograničnih država potrebno uzeti u obzir prilikom pripreme datog plana i programa, i to pre njihovog usvajanja ili podnošenja nadležnim organima na usvajanje;
- (18) potrebno obezbediti da države članice posle usvajanja datog plana ili programa, relevantni organi i šira javnost budu o njima obavešteni, kao i da im odgovarajući podaci sadržani u njima budu dostupni;
- (19) potrebno, u slučaju u kome obaveza procene uticaja na životnu sredinu nastaje istovremeno na osnovu ove Direktive i drugih propisa Zajednice, kao što su Direktiva Saveta 79/409/EEC od 2. aprila 1979, koja se odnosi na očuvanje divljih ptica,⁹ zatim Direktiva 92/43/EEC ili Direktiva 2000/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 23 oktobra 2000, kojom se uspostavlja okvir za akciju Zajednice u oblasti politike voda¹⁰, da bi se izbeglo dvostruko regulisanje materije procene, da države članice mogu predvideti usaglašene i zajedničke postupke kojima se udovoljava odgovarajućim odredbama predviđenim u propisima Zajednice;

⁹ OJ L 103, 25.4.1979, str. 1. Direktiva poslednji put izmenjena i dopunjena Direktivom 97/49/EC (OJ L 223, 13.8.1997, str. 9).

¹⁰ OJ L 327, 22.12.2000, str. 1.

- (20) prvi izveštaj o primeni i efektima ove Direktive, Komisija dužna da podnese pet godina posle njenog stupanja na snagu, a posle toga izveštaj se podnosi u sedmogodišnjim intervalima. U cilju daljeg integrisanja uslova koji se odnose na zaštitu životne sredine, uz uzimanje u obzir iskustava stečenih na osnovu primene, prvi izveštaj, po potrebi, treba da sadrži i predloge za izmenu i dopunu ove Direktive, a naročito predloge koji se odnose na mogućnosti proširenja obima njenog regulisanja i na druge oblasti i/ili sektore i vrste planova i programa.

USVOJILI SU OVU DIREKTIVU:

Član 1.

Ciljevi

Cilj ove Direktive je postizanje visokog nivoa zaštite životne sredine i doprinos uključivanju faktora bitnih za životnu sredinu u proces pripreme i usvajanja planova i programa, radi unapređenja održivog razvoja putem obezbeđenja da se, u skladu sa ovom Direktivom, procena uticaja na životnu sredinu obavlja povodom donošenja određenih planova i programa kod kojih postoji mogućnost značajnog uticanja na životnu sredinu.

Član 2.

Definicije

U smislu ove Direktive:

- (a) pod terminom "planovi i programi" podrazumevaju se planovi i programi, uključujući i one koje sufinansira Evropska zajednica, kao i svaku njihovu izmenu:
- koje priprema i/ili usvaja organ na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, ili koje nadležni organ priprema za usvajanje u odgovarajućem postupku od strane parlamenta ili vlade; i
 - koji se donose na osnovu propisa;
- (b) pod terminom "procena uticaja na životnu sredinu" podrazumeva se priprema izveštaja o stanju životne sredine, provođenje konsultacija, uvažavanje izveštaja o stanju životne sredine i rezultata konsultacija u procesu odlučivanja, i pružanje informacija i podataka o odluci u skladu sa čl. 4. do 9;
- (c) pod terminom "izveštaj o stanju životne sredine" podrazumeva se deo dokumentacije koja se prilaže uz plan i program, koji sadrži informacije propisane članom 5. i Aneksom I;

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

- (d) pod terminom "javnost" podrazumeva se jedno ili više fizičkih ili pravnih lica i, u skladu sa nacionalnim propisima ili praksom, njihove asocijacije, organizacije ili grupe.

Član 3.

Obim primene

1. Procena uticaja na životnu sredinu, u skladu sa čl. 4. do 9, vrši se u slučaju donošenja planova i programa iz st. 2. do 4, kad postoji mogućnost da njihova realizacija izazove znatne posledice po životnu sredinu.
2. Pod uslovima navedenim u stavu 3, procena uticaja vrši se za sve planove i programe:
 - (a) koji se pripremaju za poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo, energiju, industriju, saobraćaj, upravljanje odlaganjem otpada, upravljanje vodama, telekomunikacije, turizam, urbanizam ili korišćenje zemljišta, kojima se uspostavlja okvir za davanje dozvola za projekte budućeg razvoja, navedene u Aneksu I i Aneksu II uz Direktivu 85/337/EEC; ili
 - (b) za koje je, s obzirom na mogućnost uticaja u sredini u kojoj se realizuju, određeno da podležu proceni u smislu čl. 6. ili 7. Direktive 92/43/EEC.
3. Planovi i programi iz stava 2, kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou, kao i manje modifikacije planova i programa koje su pomenute u stavu 2, podležu proceni uticaja na životnu sredinu samo ukoliko države članice ustanove da se njima mogu izazvati značajne posledice po životnu sredinu.
4. Države članice dužne su da odrede da li planovi i programi, osim onih iz stavu 2. kojima se utvrđuju okviri za davanje dozvola za realizaciju projekata, mogu izazvati značajne posledice po životnu sredinu.
5. Države članice dužne su da odrede da li planovi i programi navedeni u st. 3. i 4. mogu izazvati značajne posledice po životnu sredinu, i to ili ispitivanjem svakog slučaja ili specificiranjem vrsta planova i programa, ili kombinujući oba ova pristupa. U tu svrhu države članice dužne su, u svakom slučaju, da uzmu u obzir relevantne kriterijume utvrđene Aneksom II, kako bi obezbedile da planovi i programi kod kojih postoji mogućnost izazivanja značajnih posledica po životnu sredinu budu obuhvaćeni odredbama ove Direktive.
6. Prilikom ispitivanja pojedinačnih slučajeva i specificiranja vrsta planova i programa u skladu sa stavom 5, organi navedeni u članu 6 (3) moraju biti konsultovani.

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

7. Države članice dužne su da obezbede da njihovi zaključci doneti u smislu stava 5, uključujući razloge za nepreduzimanje procene uticaja na životnu sredinu na osnovu čl. 4. do 9, budu dostupni javnosti.
8. Sledeći planovi i programi ne podležu primeni ove Direktive:
 - planovi i programi čija je jedina svrha da posluže nacionalnoj odbrani ili otklanjanju posledica prirodnih katastrofa u civilnom sektoru;
 - finansijski ili budžetski planovi i programi.
9. Ova Direktiva ne primenjuje se na planove i programe koji se sufinansiraju na osnovu odgovarajućih perioda programiranja¹¹ koji se odnose na Pravila Saveta (EC) broj 1260/1999¹² i (EC) broj 1257/1999.¹³

Član 4.

Opšte obaveze

1. Procena uticaja na životnu sredinu iz člana 3. vrši se u toku pripreme plana ili programa, pre njegovog usvajanja ili podnošenja na usvajanje u propisanom postupku.
2. Uslovi sadržani u ovoj Direktivi će se ili uklopiti u postojeće postupke u država članicama koji se odnose na postupak usvajanja planova i programa, ili će se uključiti u postupke predviđene u cilju primene ove Direktive.
3. Ukoliko pojedini planovi i programi predstavljaju deo šireg hijerarhijskog okvira, države članice su dužne, uzimajući u obzir potrebu izbegavanja dvostruko regulisanja materije procene, da vode računa o činjenici da se procena im obaviti, u skladu sa ovom Direktivom, na različitim hijerarhijskim nivoima. U svrhu, *inter alia*, izbegavanja dvostrukog regulisanja materije procene, države članice dužne su da primenjuju član 5 (2) i (3).

Član 5.

Izveštaj o stanju životne sredine

1. Kada je, prema članu 3 (1) potrebno obaviti procenu uticaja na životnu sredinu mora se pripremiti izveštaj o stanju životne sredine koji treba da sadrži ident

¹¹ Programski period 2000-2006. godine za Pravila Saveta (EC) broj 1260/1999 i Programski period 2000-2006. i 2000-2007. za Pravila Saveta (EC) broj 1257/1999.

¹² Pravila Saveta (EC) broj 1260/1999. od 21. juna 1999. u kome su predviđene opšte odredbe Strukturalnim fondovima (OJ L 161, 26.6.1999, str. 1).

¹³ Pravila Saveta (EC) br. 1257/1999. od 17. maja 1999. o podršci razvoju seoskih područja putem Evropskog poljoprivrednog instruktivnog i garantnog fonda (EAGGF) i o izmenama i prestanku važenja određenih pravila (OJ L 160, 26.6.1999, str. 80).

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

fikaciju, opis i procenu mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu zbog realizacije plana ili programa, kao i razumne alternative zasnovane na ciljevima i geografskom domašaju datog plana ili programa. Podaci koji se moraju dati u ovu svrhu navedeni su u Aneksu I.

2. Izveštaj o stanju životne sredine, pripremljen u skladu sa stavom 1. mora sadržati podatke koji se razumno mogu tražiti, uzimajući u obzir tekuća saznanja i metode procene, sadržinu i nivo odgovarajućih pojedinosti u planu ili programu, fazu u kojoj se nalazi proces odlučivanja i obim u kome je izvesne aspekte pogodnije proceniti na različitim nivoima u tom procesu kako bi se izbeglo dvostruko regulisanje materije procene.
3. U pružanju informacija navedenih u Aneksu I, mogu se koristiti i relevantne dostupne informacije o uticajima planova i programa na životnu sredinu, kao i one dobijene na drugim nivoima procesa odlučivanja ili primenom drugih propise Zajednice.
4. Prilikom odlučivanja o obimu i nivou pojedinosti u informacijama koje se moraju uključiti u izveštaj o stanju životne sredine, obavezno se konsultuju organi iz članu 6 (3).

Član 6.

Konsultacije

1. Nacrt plana ili programa i izveštaj o stanju životne sredine pripremljen u skladu sa članom 5. mora biti dostupan organima navedenim u stavu 3. ovog člana, kao i široj javnosti.
2. Organima iz stava 3. i javnosti iz stava 4. mora se dati dovoljno vremena i efikasna mogućnost da izraze svoje mišljenje o nacrtu plana ili programa kao i o priložnom izveštaju o stanju životne sredine, i to pre usvajanja plana ili programa, ili pre nego što oni uđu u propisani postupak.
3. Države članice dužne su da odrede organe koji se moraju konsultovati i za koje, s obzirom na njihove specifične odgovornosti u oblasti životne sredine, postoji mogućnost da budu zainteresovani za uticaje na životnu sredinu do kojih može doći usled primene planova i programa.
4. Države članice dužne su da, u svrhe iz stava 2, identifikuju javnost, uključujući i javnost za koju postoji mogućnost da bude izložena negativnom uticaju, ili koja je zainteresovana za proces odlučivanja pod uslovima predviđenim ovom Direktivom, što uključuje i relevantne nevladine organizacije, kao što su one koje se bave unapređenjem zaštite životne sredine, ili druge zainteresovane organizacije.

5. Države članice dužne su da donesu detaljne propise u oblasti pružanja informacija i konsultovanja organa i javnosti.

Član 7.

Prekogranične konsultacije

1. Kad jedna država članica smatra da postoji mogućnost da realizacija nekog plana ili programa, pripremljenog za njenu teritoriju, može imati značajni uticaj na životnu sredinu u nekoj drugoj državi članici, ili kada država članica koja može biti izložena ovakvim značajnim uticajima to zatraži, država članica na čijoj je teritoriji pripremljen plan ili program, dužna je da ovakvoj drugoj državi članici, pre njihovog usvajanja ili uključenja u propisanu proceduru, dostavi jedan primerak nacrtu plana ili programa, kao i relevantni izveštaj o životnoj sredini.
2. Država članica kojoj je, u smislu stava 1, dostavljen primerak nacrtu plana ili programa, zajedno sa izveštajem o životnoj sredini, dužna je da obavesti drugu državu članicu da li želi da sprovede konsultacije pre usvajanja plana ili programa ili pre njihovog uključenja u propisanu proceduru. U tom slučaju zainteresovane države članice dužne su da se angažuju u konsultacijama u pogledu prekograničnih uticaja na životnu sredinu do kojih može doći usled primene datog plana ili programa, a takođe i u pogledu mera predviđenih u cilju smanjenja ili uklanjanja takvih uticaja.
Kada do takvih konsultacija dođe, zainteresovane države članice složiće se oko detaljnih aranžmana kojima bi se osiguralo da organi iz u člana 6 (3) i javnost iz u člana 6 (4) u državi članici koja može biti izložena navedenim značajnim uticajima, budu informisani, kao i da im se omogući da dostave svoje mišljenje u razumnom roku.
3. Države članice, koje su, u smislu ovog člana, dužne da započnu postupak konsultacija, na početku konsultacija će se složiti o razumnom vremenskom okviru u kome će se konsultacije odvijati.

Član 8.

Postupak odlučivanja

Izveštaj o stanju životne sredine, pripremljen u smislu člana 5, mišljenje izraženo u skladu sa članom 6, kao i rezultati eventualnih prekograničnih konsultacija u skladu sa članom 7, moraju se uzeti u obzir prilikom pripreme plana ili programa, i to pre njihovog usvajanja ili uključenja u propisanu proceduru.

Član 9.

Obaveštavanje o odluci

1. Države članice dužne su da obezbede da, kada se plan ili program usvoji, organi iz člana 6 (3), javnost, kao i ona država članica s kojom su vršene konsultacije u skladu sa članom 7, budu obavješteni o sledećim elementima, što podrazumeva i dostupnost podataka o takvim elementima navedenim subjektima:
 - (a) plan ili program u formi u kojoj je usvojen;
 - (b) izjava u kojoj je sadržan kratak opis načina na koji su pitanja životne sredine uključena u plan ili program, zatim opis načina na koji je pripremljen izveštaj o stanju životne sredine u skladu sa članom 5, opis mišljenja izraženog u skladu sa članom 6, kao i opis rezultata konsultacija obavljenih u skladu sa članom 7, što uključuje i prikaz načina na koji se postupilo u skladu sa članom 8. i opis razloga odlučujućih za izbor datog plana ili programa, u svetlosti drugih razumnih alternativa koje su bile uzete u obzir prilikom razmatranja; i
 - (c) mere koje su usvojene u oblasti monitoringa u skladu sa članom 10.
2. Države članice dužne su da detaljnije regulišu pitanje pružanja informacija iz stava 1.

Član 10.

Monitoring

1. Države članice dužne su da prate značajne uticaje na životnu sredinu izazvane primenom planova ili programa kako bi, *inter alia*, u ranoj fazi došle do saznanja o neočekivanim negativnim uticajima i tako bile u stanju da preduzmu odgovarajuću akciju za otklanjanja takvih uticaja.
2. U cilju postupanja u smislu stava 1, mogu se koristiti, po potrebi, postojeći aranžmani o monitoringu, u cilju se izbegavanja dupliranja monitoringa.

Član 11.

Odnos prema ostalim propisima Zajednice

1. Procena uticaja na životnu sredinu koja se vrši na osnovu ove Direktive neće uticati na bilo koji uslov predviđen Direktivom 85/337/EEC, niti na bilo koji uslov propisan u drugim propisima Zajednice.
2. Za planove i programe kod kojih obaveza obavljanja procene uticaja na životnu sredinu proizlazi istovremeno po osnovu ove Direktive i drugih propisa Za-

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

jednice, države članice mogu predvideti primenu usaglašenog ili zajedničkog postupka koji će omogućiti postupanje po uslovima utvrđenim propisima Zajednice kako bi se, *inter alia*, izbeglo dupliranje procene.

3. Za planove i programe koje sufinansira Evropska zajednica, procena uticaja na životnu sredinu prema ovoj Direktivi vrši se u skladu sa specifičnim odredbama odgovarajućih propisa Zajednice.

Član 12.

Informacije, izveštavanje i revizija

1. Države članice i Komisija dužne su da razmenjuju informacije o iskustvima stečenim prilikom primene ove Direktive.
2. Države članice dužne su da obezbede da izveštaji o stanju životne sredine budu dovoljno kvalitetni kako bi se ispunili zahtevi utvrđeni ovom Direktivom i da obaveste Komisiju o svakoj meri koju su preduzele, a koja se odnosi na kvalitet ovih izveštaja.
3. Komisija je dužna da Evropskom parlamentu i Savetu podnese prvi izveštaj o primeni i efektima ove Direktive, pre 21. jula 2006. godine.
Sa ciljem daljeg integrisanja zahteva za zaštitu životne sredine u skladu sa članom 6. Ugovora, i uzimajući u obzir iskustva stečena u primeni ove Direktive u državama članicama, uz taj izveštaj, po potrebi, dostavljaju se i predlozi izmena i dopuna ove Direktive. Komisija će, pri tome, posebno razmotriti mogućnost proširenja primene ove Direktive i na druge oblasti/sektore i druge vrste planova i programa.
Novi izveštaji o proceni pripremaće se u sedmogodišnjim intervalima.
4. Komisija će podneti izveštaj o odnosu između ove Direktive i Pravila (EC) br. 1260/1999 i (EC) br. 1257/1999, blagovremeno pre isteka programskih perioda predviđenih Pravilima, u cilju obezbeđenja koherentnog pristupa u primeni ove Direktive i Pravila Zajednice koja budu doneta kasnije.

Član 13.

Izvršenje Direktive

1. Države članice dužne su da donesu potrebne propise u cilju sprovođenja ove Direktive, pre 21. jula 2004. godine. O tome su dužne da bez odlaganja obaveste Komisiju.

DIREKTIVA 2001/42/EC EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 27. JUNA 2001. O PROCENI UTICAJA
ODREĐENIH PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

2. Kad države članice usvajaju pojedine mere, te mere moraju sadržati pozivanje na odredbe ove Direktive, ili takvo pozivanje mora biti priložiti uz njihovo službeno objavljivanje. Države članice određuju način objavljivanja pomentog pozivanja na Direktivu.
3. Obaveza iz člana 4 (1) primenjuje se na planove i programe čiji je prvi zvanični pripremni akt donet posle datuma iz stava 1. Planovi i programi čiji je prvi zvanični pripremni akt donet pre tog datuma i koji je usvojen ili uključen u propisani postupak u roku dužem od 24 meseca posle toga, moraju se podvrgnuti obavezi iz člana 4 (1), osim ukoliko države članice odluče, rešavajući od slučaja do slučaja, da ovo nije izvodljivo i ukoliko o toj svojoj odluci obaveste javnost.
4. Države članice dužne su da pre 21. jula 2004. godine, dostave Komisiji, pored obaveštenja o merama iz stava 1, posebne informacije o vrstama planova i programa koji bi, u skladu sa članom 3, trebalo da budu podvrgnuti proceni uticaja na životnu sredinu u smislu ove Direktive. Komisija je dužna da ovu informaciju učini dostupnom državama članicama. Takve informacije redovno se obnavljaju u skladu sa daljim razvojem.

Član 14.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan njenog objavljivanja u Službenom listu Evropskih zajednica.

Član 15.

Adresati

Ova Direktiva odnosi se na države članice.

Doneto u Luksemburgu, 27. juna 2001.

Za Evropski parlament

Predsednik

N. Fontaine

Za Savet

Predsednik

Z. Rosengren

ANEKS I

Informacije navedene u članu 5 (1)

U nastavku su navedene informacije koje treba dostaviti na osnovu člana 5 (1), uz primenu odredaba iz člana 5 (2) i (3):

- (a) kratak pregled sadržine, glavnih ciljeva plana i programa i odnosa prema drugim relevantnim planovima i programima;
- (b) relevantni aspekti postojećeg stanja životne sredine i njenog mogućeg razvoja ukoliko se plan ili program ne sprovedu;
- (c) karakteristike životne sredine u oblastima za koje postoji mogućnost da budu izložene značajnom riziku;
- (d) postojeći problemi u pogledu životne sredine u vezi sa planom ili programom, uključujući naročito one koji se odnose na oblasti koje su posebno značajne za životnu sredinu kao što su, na primer, oblasti određene u skladu sa Direktivom 79/409/EEC i Direktivom 92/43/EEC;
- (e) ciljevi zaštite životne sredine ustanovljeni na međunarodnom nivou, na nivou Zajednice ili države članice, koji su od značaja za dati plan ili program i za način na koji su ovi ciljevi i svi ostali aspekti od značaja za životnu sredinu bili uzeti u razmatranje u procesu pripreme;
- (f) moguće značajne posledice¹⁴ po životnu sredinu, uključujući faktore kao što su biološka raznovrsnost, stanovništvo, zdravlje ljudi, fauna, flora, zemljište, voda, vazduh, klimatski činioci, materijalni resursi, kulturno nasleđe, uključujući arhitektonsko i arheološko nasleđe, pejzaž, i međusobni odnos ovih faktora;
- (g) mere predviđene u cilju sprečavanja, smanjenja ili otklanjanja, u najvećoj mogućoj meri, bilo kog značajnog negativnog uticaja na životnu sredinu do koga dovodi sprovođenje plana ili programa;
- (h) kratak pregled razloga koji su poslužili kao osnovica za izbor alternativa koje su uzete u obzir, kao i opis izvršenja procene, uključujući i eventualne teškoće do kojih je prilikom formulisanja traženih informacija došlo (kao što su tehnički nedostaci ili nepostojanje *know-how*);
- (i) opis mera predviđenih u oblasti monitoringa, u skladu sa članom 10;
- (j) netehnički rezime navedenih informacija.

¹⁴ Ove posledice treba da obuhvate sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne trajne i privremene, pozitivne i negativne posledice.

ANEKS II

Kriterijumi za određivanje mogućih karakteristika uticaja navedenih u članu 3 (5)

1. Karakteristike planova i programa, uz posebno uzimanje u obzir:
 - stepena u kome se planom ili programom uspostavlja okvir za projekte i druge aktivnosti, bilo u pogledu lokacije, prirode, obima i uslova funkcionisanja, bilo u vezi sa razvrstavanjem resursa;
 - stepena u kome plan ili program utiče na druge planove i programe, uključujući i one u različitim hijerarhijskim strukturama;
 - relevantnost plana ili programa za integrisanje faktora koji se odnose na životnu sredinu, i koji su posebno u vezi sa unapređivanjem održivog razvoja;
 - problema u vezi sa životnom sredinom relevantnih za dati plan ili program;
 - značenja plana ili programa za postupanje prema propisima Zajednice koji se odnose na životnu sredinu (na primer, planovi i programi u vezi sa upravljanjem odlaganjem otpada ili za zaštitu voda).
2. Karakteristike posledica i oblasti koja može biti izložena, uz posebno uzimanje u obzir sledećih faktora:
 - verovatnoća, trajanje, učestalost i ponavljanje posledica;
 - kumulativna priroda posledica;
 - prekogranična priroda posledica;
 - rizici po ljudsko zdravlje ili po životnu sredinu (na primer, posledice udesa);
 - veličina i prostorni obim posledica (geografska oblast i broj stanovnika koji mogu biti izloženi negativnim uticajima);
 - vrednost i povredivih oblasti koja može biti izložena riziku usled:
 - posebnih prirodnih karakteristika ili kulturnog nasleđa;
 - prekoračenih standarda kvaliteta životne sredine ili graničnih vrednosti;
 - intenzivnog iskorišćavanja zemljišta;
 - posledica po oblasti ili prirodne pejzaže kojima je priznat zaštićeni status na nacionalnom nivou, nivou Zajednice ili na međunarodnom nivou.